

Nieuwsbrief INS Updates

Nummer 5, 2025

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. H.J. de Kloe, mr. E. Ayerdem, mr. R.J.H. Berghuis, mr. J.O. Bijloo, mr. S.J. van den Boogert, mr. A.D. van Dalen, mr. J. van den Dolder, mr. N. Gamliël, mr. G.P. van Hooft, mr. I.F.M. Lakwijk, mr. K.C.S. Meekes, mr. A.M.H. Nolte, mr. J.E. van Nuland, mr. W.P.I.J. Overgoor, mr. B.S. Pronk, mr. dr. S. Renssen, mr. D.R.C. Smit, mr. W.T.N. Vlasveld, mr. J.H.M. van de Wiel en mr. S. Zonneveld.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:130](#) 21-01-2025

Interne bestuurdersaansprakelijkheid en verlenging verjaringstermijn

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2024:2631](#) 26-11-2024

Eerdere ingangsdatum WSNP vanwege eerder faillissement

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:903](#) 13-02-2025

WHOA. Internationale herstructurering. Verlenging afkoelingsperiode

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:765](#) 06-02-2025

Afwijzing verzoek eerdere ingangsdatum WSNP. Met wenk

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:524](#) 31-01-2025

WHOA-procedure: homologatieakkoord, ondanks gebrek aan transparantie omtrent de financiële verwevenheid binnen het concern

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:1567](#) 21-01-2025

WHOA: homologatie akkoord sportvereniging

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:210](#) 20-01-2025

Verzet tegen griffierechtenheffing WHOA-verzoeken (deels) gegrond

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:82](#) 08-01-2025

Wetenschap van bestuurder kan niet zonder meer toegerekend worden aan echtgenote. Peeters/Gatzen-vordering wordt niet toegewezen

RECHTSPRAAK

Eerdere ingangsdatum WSNP vanwege eerder faillissement

Bij de omzetting van een faillissement in de WSNP oordeelt het hof dat de WSNP eerder ingaat, omdat de schuldenaar zich tijdens het faillissement maximaal heeft ingespannen om zo veel mogelijk baten voor de gezamenlijke schuldeisers te verkrijgen.

De rechtbank Rotterdam heeft op 7 oktober 2024 een faillissement omgezet in de schuldsaneringsregeling (WSNP). De schuldenaar heeft verzocht om een eerdere ingangsdatum van de WSNP dan de datum van de uitspraak, omdat tijdens het faillissement afdrachten gedaan zijn voor schuldeisers. De rechtbank heeft dit verzoek afgewezen. Daartoe overwoog de rechtbank dat een eerdere ingangsdatum kan worden vastgesteld als is afgelost in het kader van een buitengerechtelijke schuldregeling (art. 349a Fw), maar dat een faillissement hiervan te veel verschilt. Een faillissement is niet gericht op het tot stand brengen van een schuldregeling. Ook zijn de kosten van een faillissement vaak hoger dan de kosten van een schuldhulpverleningstraject. In deze procedure gaat de schuldenaar in hoger beroep tegen deze beslissing van de rechtbank.

Het hof overweegt dat de schuldenaar een fulltime baan heeft, tijdens faillissement alle medewerking heeft verleend aan de curator en zijn inkomen zelfs boven het vrij te laten bedrag heeft afgedragen aan de boedel. De schuldenaar heeft zich op deze manier in het voortraject maximaal ingespannen om zo veel mogelijk baten voor de gezamenlijke schuldeisers te verkrijgen. Het hof gaat daarom mee in het verzoek van de schuldenaar. Nu het faillissement is uitgesproken op 28 februari 2023 en de looptijd van de WSNP sinds 1 juli 2023 in beginsel 18 maanden bedraagt, heeft de schuldenaar op 28 augustus 2024 aan zijn verplichtingen voldaan.

In overeenstemming met de aanbevelingen van Recofa verlengt het hof de regeling, om de bewindvoerder en de rechtbank voldoende tijd te geven alle (administratieve) werkzaamheden uit te voeren. De WSNP eindigt daarom op 28 februari 2025. De schuldenaar hoeft niets meer af te dragen, omdat al aan de afdrachtverplichting is voldaan.

H.J. de Kloe, februari 2025

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 26-11-2024

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2024:2631

Zaaknummer: 200.346.982-01

Rechters: R.G.C. Veneman, M.T. Nijhuis en R.M. Hermans

Advocaten: R.A. Loeff

Wetsartikelen: 349a Fw

RECHTSPRAAK

WHOA. Internationale herstructurering. Verlenging afkoelingsperiode

Verzoek tot verlenging van afkoelingsperiode toegewezen. Aannemelijk is dat belangrijke vooruitgang is geboekt in de totstandkoming van het akkoord. Dat nog geen WHOA-akkoord is aangeboden doet daaraan niet af.

Deze beschikking heeft betrekking op een verzoek tot verlenging van de afkoelingsperiode in het kader van een WHOA-traject. In een eerdere beschikking (INS 2024-0224) kondigde de rechtbank Amsterdam een afkoelingsperiode af van vier maanden, die bij beschikking van 5 december 2024 (INS 2024-0302) met twee maanden is verlengd. In onderhavige procedure wordt de rechtbank Amsterdam verzocht de afkoelingsperiode te verlengen tot en met 28 februari 2025.

Aanleiding

Verzoeker betreft een Nederlandse financieringsmaatschappij en maakt deel uit van een concern waarvan een bedrijfstak ('bedrijf 3') zich in een complexe financiële herstructurering bevindt. Ten tijde van de behandeling van het verlengingsverzoek (INS 2024-0302) bevond bedrijf 3 zich in een buitengerechtelijke Braziliaanse herstructureringsprocedure ('EJ') en werkte toe naar een verkoop van bedrijf 3 aan bedrijf 4. Toen begin december 2024 geen overeenstemming werd bereikt en dreiging ontstond van opeising en uitwinning onder de financieringsdocumentatie, hebben verzoeker en andere entiteiten binnen bedrijf 3 de rechtbank te São Paulo verzocht een gerechtelijke herstructureringsprocedure ('RJ') te openen. Dit verzoek is op 5 december 2024 toegewezen. Bedrijf 3 zal uiterlijk op 10 februari 2025 een conceptakkoord in de RJ indienen. Het WHOA-akkoord dient als spiegelakkoord voor het finale akkoord in de RJ en moet voorzien in de daaruit voortvloeiende (voorwaardelijke) aanspraken van de schuldeisers van verzoeker.

Het verzoek

Verzoeker vraagt de rechtbank Amsterdam de afkoelingsperiode te verlengen onder de

opschortende voorwaarden dat (i) bedrijf 1 ('de schuldeiser') bevestigt het verzoek onder de afgesproken voorwaarden te steunen en (ii) verzoeker en de observator de rechtbank uiterlijk op 4 februari 2025 informeren dat aan de voorwaarden is voldaan. Het verzoek tot verlenging van de afkoelingsperiode is ingegeven door de vooruitgang die verzoeker en bedrijf 3 hebben geboekt in de totstandkoming van een WHOA-akkoord, dat gebaseerd zal zijn op het akkoord in de RJ. De vertraging in het proces, veroorzaakt doordat een eerder voorstel van de baan is, heeft niet afgedaan aan die voortgang, mede dankzij constructieve gesprekken met financiële stakeholders (waaronder de schuldeiser) die nu bereid zijn het verzoek te steunen. Daarnaast zou een verlenging voorkomen dat het WHOA-traject het RJ-traject voorafgaat, waarvan de meerwaarde voor de schuldeisers afhankelijk is. Bovendien zou een dreigend faillissement van verzoeker potentiële kopers en financiers afschrikken.

Zienswijzen van de observator, de schuldeiser en de Trustee

De zienswijzen van de observator, de schuldeiser en de Trustee – de bank die de houders van de *notes* vertegenwoordigt (INS 2024-0302) – kunnen in essentie worden samengevat als een steunbetuiging voor het verzoek. Deze steun is gebaseerd op het feit dat voldaan is aan de reeds genoemde voorwaarden.

Beoordeling

Het verzoek wordt toegewezen. De rechtbank Amsterdam oordeelt dat verzoeker erin is geslaagd aannemelijk te maken dat belangrijke vooruitgang is geboekt in de totstandkoming van het akkoord in de zin van artikel 376 lid 5 Fw. Daaraan doet niet af dat (nog) geen WHOA-akkoord is aangeboden. Ook aan de voorwaarden van artikel 376 lid 4 Fw is (nog steeds) voldaan. De rechtbank Amsterdam verwijst in dat verband naar rechtsoverweging 5.7 van haar eerdere beschikking (INS 2024-0224), waarin wordt aangegeven dat het (in het kader van een wereldwijd herstructureringsproces) onwenselijk zou zijn dat individuele obligatiehouders of crediteuren bij de verzoeker verhaalsacties zouden kunnen starten. Dit zou namelijk de totstandkoming van een (WHA-)-akkoord, al dan niet als onderdeel van een wereldwijd herstructureringsproces, in gevaar kunnen brengen.

E. Dogan, februari 2025

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:903

Zaaknummer: FT RK 25.74

Rechters: A.E. de Vos, R.P. van Eerde en V.G.T. van Emstede

Advocaten: F.J.M. Hengst, E.R. Meerdink, C.D. Veldman, P. van der Veen en T. Lorjé

Wetsartikelen: 376 lid 4 Fw en 376 lid 5 Fw

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek eerdere ingangsdatum WSNP. Met wenk

Afwijzing verzoek eerdere aanvang looptijd WSNP. Voor het bepalen van een eerdere ingangsdatum van de WSNP in geval van een omzettingsverzoek op grond van artikel 15b Faillissementswet (Fw) is geen ruimte.

De rechtbank Oost-Brabant heeft op 6 februari 2025 het verzoek om een eerdere ingangsdatum van de schuldsaneringsregeling (WSNP) afgewezen. Bij het vonnis van 22 augustus 2024 heeft de rechtbank het WSNP-verzoek toegewezen, maar de beslissing over de ingangsdatum van de schuldsaneringsregeling aangehouden in afwachting van het advies van de bewindvoerder. De bewindvoerder heeft geadviseerd om de ingangsdatum te bepalen op 22 november 2023.

Sinds de wetswijziging van 1 juli 2023 behoort een eerdere ingangsdatum van de WSNP tot de mogelijkheden indien voorafgaand een buitengerechtelijke schuldregeling heeft plaatsgevonden. De vraag die door de rechter wordt beantwoord is of de aflossingen die tijdens een faillissement hebben plaatsgevonden gelijk kunnen worden gesteld aan aflossingen in een buitengerechtelijke schuldregeling.

Hoewel er volgens de rechtbank een overeenkomst bestaat tussen beide trajecten aangezien ook in een faillissement een buitengerechtelijke schuldregeling tot stand kan worden gebracht, bestaan er ook aanmerkelijke verschillen tussen beide trajecten. Zo gelden er andere regels voor de schuldenaar, omdat een faillissement is gericht op het vereffenen van de vermogensbestanddelen van de schuldenaar en een schuldhulpverleningstraject is gericht op het verwezenlijken van een schuldregeling. Daarnaast is er over het algemeen minder geld beschikbaar voor de schuldeisers bij een faillissement, omdat de kosten van een faillissement meestal hoger zijn. Een eerdere ingangsdatum na omzetting van het traject zou schuldeisers benadelen.

Het kan in een faillissement bovendien voorkomen, wegens de relatief hoge kosten in een dergelijke situatie, dat er onvoldoende middelen zijn om alle kosten te dekken. Het vaststellen van een eerdere ingangsdatum is in dergelijke situaties problematisch, omdat er dan niet

gespaard is ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers. Aan de andere kant bestaat de situatie dat het boedelsaldo dermate hoog is, waardoor er na het voldoen van de boedelschulden nog middelen beschikbaar zijn. In dat geval is er in theorie wel een reden om een eerdere ingangsdatum te aanvaarden, omdat er in die situatie namelijk wél gespaard kon worden ten bate van de schuldeisers. Ervan uitgaande dat de schuldenaar in beide gevallen maximaal heeft afgedragen volgens de vtlb-systematiek en omdat een schuldenaar weinig tot geen invloed heeft op de hoogte van het boedelsaldo, is het niet gerechtvaardigd om deze gelijke gevallen ongelijk te behandelen.

Voorts zet de rechtbank uiteen dat het moeilijk voorstelbaar is dat het verzoek voor toewijzing in aanmerking komt, als dat wordt afgezet tegen de systematiek van de Faillissementswet. Een verzoek met een eerdere ingangsdatum zou er namelijk op neerkomen dat er gelijktijdig met het faillissement een 'niet werkelijk bestaande' WSNP heeft gelopen, terwijl hierbij niet de waarborgen en instrumenten gelden die er wel zijn bij een werkelijk bestaande WSNP. Dit is volgens de rechtbank problematisch, temeer omdat de verschillen tussen een faillissement en de schuldsaneringstrajecten groter zijn dan de verschillen tussen de schuldsaneringstrajecten onderling. Het aanvaarden van een eerdere ingangsdatum van de WSNP wordt naar het oordeel van de rechtbank hierdoor bemoeilijkt.

Op basis van deze overwegingen komt de rechtbank tot het oordeel dat er op grond van artikel 15b Fw geen ruimte is voor het bepalen van een eerdere ingangsdatum. Het verzoek wordt afgewezen.

Wenk

Een eerdere ingangsdatum van de WSNP is alleen mogelijk indien vooraf een buitengerechtelijke schuldregeling heeft gelopen. Aflossingen tijdens een faillissement zijn naar het oordeel van de rechtbank niet vergelijkbaar met een schuldregeling, omdat een faillissement hoofdzakelijk als doel heeft het vereffenen van het vermogen en niet het aangaan van een schuldregeling. Het vaststellen van een eerdere ingang is voorts juridisch problematisch, omdat de doelen, regels en de waarborgen in een faillissement verschillen van de WSNP. De rechtbank oordeelt dat er op grond van artikel 15b Fw geen ruimte is voor dergelijke verzoeken. Overigens heeft het Hof Den Haag in een andere kwestie wel een eerdere ingangsdatum vastgesteld vanwege afdrachten in faillissement (ECLI:NL:GHDHA:2024:2631). Het wachten is dus op een uitspraak van de Hoge Raad die duidelijkheid verschaft over deze kwestie. Een volgende keer dat dezelfde vraag speelt, zou kunnen worden overwogen hierover een prejudiciële vraag te stellen aan de Hoge Raad.

C.H. Snijder, februari 2025

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 06-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:765

Zaaknummer: 200.346.982-01

Rechters: R.G.C. Veneman, M.T. Nijhuis en R.M. Hermans

Advocaten: P.A. Loeff

Wetsartikelen: 349a Fw

RECHTSPRAAK

WHOA-procedure: homologatieakkoord, ondanks gebrek aan transparantie omtrent de financiële verwevenheid binnen het concern

De rechtbank homologeert het akkoord dat is aangeboden door een (groeps)vennootschap, hoewel niet is voldaan aan de eisen uit artikel 375 lid 1 sub f Fw (schending informatieplicht). Verzoekster had meer informatie moeten verschaffen over de activa van andere concernvennootschappen, maar voldoende aannemelijk is gemaakt dat schuldeisers niet anders zouden hebben gestemd als wel voldoende informatie was verstrekt. De rechtbank wijst ook het verzoek tot opzegging van huurovereenkomsten toe.

De schuldenaar ('verzoekster') maakt onderdeel uit van een concern. Als gevolg van de coronacrisis is verzoekster in financieel zwaar weer gekomen. Ondanks een omzetstijging van 24% na de coronacrisis in 2022 is de EBITDA van verzoekster in 2023 sterk gedaald door tegenvallende marktomstandigheden en hogere kosten. Zonder sluiting van verlieslatende locaties blijft de negatieve geldstroom aanzienlijk, mede door rente- en aflossingsverplichtingen op coronaschulden en een btw-schuld van € 10,9 miljoen per 1 maart 2024.

Verzoekster heeft op 18 november 2024 een conceptakkoord aangeboden aan schuldeisers, die tot 2 december 2024 bezwaar konden maken. Drie schuldeisers dienden bezwaren in, wat leidde tot kleine aanpassingen. Het definitieve akkoord van 6 december 2024 verdeelt de schuldeisers in verschillende klassen met variërende uitkeringen, waarbij de bank grotendeels haar vordering behoudt, de Belastingdienst deels wordt gecompenseerd en sommige verhuurders een gedwongen contractbeëindiging tegemoet zien. De volgende schuldeisers zijn buiten het akkoord gehouden: (i) leveranciers met een dekkend eigendomsvoorbehoud of recht van reclame, (ii) de Ontvanger van de Belastingdienst voor de btw-schuld van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting en de verschuldigde btw op de voet van artikel 29 lid 7 Wet

OB en (iii) de aandeelhouder van de rechtspersoon-bestuurder van verzoekster.

Voor het financieren van het akkoord heeft de aandeelhouder van verzoekster de middelen beschikbaar gesteld die nodig zijn voor de directe contante betalingen die voorzien zijn onder het akkoord.

De stemming over het akkoord laat zien dat alle klassen behalve de concurrente schuldeisers (klasse D) voor het akkoord stemden; binnen klasse D stemde alleen het UWV tegen, waardoor deze klasse als geheel het akkoord afwees. De bank (klasse B) onthield zich van stemmen wegens gebrek aan economisch belang. Verzoekster heeft de rechtbank verzocht om homologatie van het akkoord ex artikel 384 lid 1 Fw en toestemming voor de eenzijdige opzegging van huurovereenkomsten ingevolge artikel 373 lid 1 jo. 383 lid 7 Fw per homologatiedatum, met een opzegtermijn tot 31 maart 2025 of subsidiair drie maanden vanaf de datum van homologatie.

Volgens de observator doen de afwijzingsgronden van artikel 384 lid 2 sub a tot en met c en sub e tot en met i Fw zich hier niet voor. Toch telt dat een schuldeiser in klasse A (de groepsschuldeiser) voor een hoger bedrag had moeten stemmen. Dit zou echter de stemming niet hebben beïnvloed. Hij adviseert het akkoord aan te passen met een overeenkomst. Daarnaast uit de observator twijfels over een non-regresovereenkomst, maar concludeert hij dat schuldeisers bij faillissement niet beter af zouden zijn. Ten slotte vindt de observator de voorgestelde opzegtermijn van drie maanden redelijk.

De rechtbank homologeert het akkoord. Daarbij bevestigt de rechtbank haar eerdere beslissing van 29 oktober 2024 over de bevoegdheid en stelt dat het verzoek ontvankelijk is op grond van artikel 383 lid 1 Fw, omdat de Belastingdienst (klasse C) heeft ingestemd. Er zijn geen verzoeken tot afwijzing ingediend, waardoor alleen aan de algemene afwijzingsgronden van artikel 384 lid 2 wordt getoetst.

De rechtbank oordeelt dat verzoekster verkeert in de situatie dat het redelijkerwijs aannemelijk is dat zij niet zal kunnen voortgaan met het betalen van haar schulden, zodat zonder herstructurering een toekomstige insolventie niet kan worden afgewend (art. 384 lid 2 sub a Fw).

Artikel 375 lid 1 Fw vereist dat het akkoord alle benodigde informatie bevat voor schuldeisers en aandeelhouders om een geïnformeerd oordeel te vormen. Bij onvoldoende informatie kunnen zij tegenstemmen of zich onthouden. Hoewel er gebreken zijn in de verstrekte informatie over de liquidatiewaarde en de impact van een faillissement op het concern, verbindt de rechtbank hier geen gevolgen aan. Schuldeisers, inclusief de Belastingdienst en het UWV, hadden voldoende informatie om een oordeel te vellen en hebben geen nadere

vragen gesteld of bezwaar ingediend.

De rechtbank staat de verzoeksters toe om de genoemde huurovereenkomsten eenzijdig op te zeggen, als bedoeld in artikel 373 lid 1 Fw. Deze zullen per 31 maart 2025 eindigen, nu alle verhuurders met het akkoord hebben ingestemd en zij al langer op de hoogte waren van het voornemen van verzoekster om de huur op te zeggen. Tot slot wordt het salaris van de observator vastgesteld op € 26.039,60 inclusief btw.

E. Ayerdem, februari 2025

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 31-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:524

Zaaknummer: C/02/430146 HO RK 24/995

Rechters: M.D.E. Leppens, I.C. de Kwant en P.J. Neijt

Advocaten: R.W.A. Brunninkhuis en G. Sengers

Wetsartikelen: 383 Fw, 373 Fw, 483 Fw, 384 Fw en 375 Fw

RECHTSPRAAK

Verzet tegen griffierechtenheffing WHOA-verzoeken (deels) gegrond

Een groep van twaalf gelieerde vennootschappen vraagt om een afkoelingsperiode. In hetzelfde verzoekschrift vragen enkele vennootschappen om een machtiging ex artikel 42a Fw en om gelegde beslagen op te heffen. Er wordt zeventien keer griffierecht geheven. Het verzet daartegen slaagt gedeeltelijk: er hoeft slechts acht keer griffierecht te worden betaald.

Inleiding

Op 26 februari 2024 dienen twaalf aan elkaar gelieerde vennootschappen in het kader van een WHOA-traject een verzoek tot het gelasten van een afkoelingsperiode in. Voor vijf van hen bevat het verzoekschrift tevens een verzoek om een 'anti-paulianamachtiging' als bedoeld in artikel 42a Fw. Voor drie van hen bevat het verzoekschrift ook een verzoek om een gelegd beslag op te heffen. De griffier brengt voor de behandeling van dit verzoekschrift meerdere keren griffierecht in rekening, namelijk: twaalf keer € 688 voor de verzoeken in het kader van artikel 376 Faillissementswet; en vijf keer € 688 voor de verzoeken in het kader van artikel 42a Faillissementswet.

De (raadsman van de) verzoekende vennootschappen komt in verzet tegen de griffierechtheffing. Hij beargumenteert dat er slechts eenmaal € 688 griffierecht had moeten worden geheven – of hooguit tweemaal, voor enerzijds het verzoek ex artikel 376 Fw en anderzijds het verzoek ex artikel 42a Fw – omdat het verzoekschrift betrekking heeft op één feitencomplex, uitmondend in gelijklopende verzoeken met een gelijklopende onderbouwing voor alle verzoekende vennootschappen. Er is één zitting geweest en één beschikking gewezen waarin op de verzoeken van alle vennootschappen is beslist. Er is daarom sprake van een dusdanig direct verband tussen de verzoeken in het verzoekschrift, dat slechts eenmaal griffierecht geheven moet worden, aldus de raadsman.

Verweer van de griffier

Uit het arrest HR 8 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1515 (ERF 2016-0252) volgt dat voor verschillende verzoeken die samen in één rekest zijn vervat toch meerdere keren griffierecht moet worden geheven, tenzij de verzoeken in 'direct verband' met elkaar staan. De argumenten van de raadsman van de verzoekers duiden volgens de griffier niet op een 'direct verband' in vorenbedoelde zin, omdat uit ECLI:NL:HR:2016:1515 ook volgt dat de bewerkelijkheid van de zaak niet maatgevend is voor de hoogte van het griffierecht. Een gedeeld feitencomplex en een gezamenlijke behandeling zijn in dat licht – als deze argumenten gezien worden als efficiëntieargumenten – geen reden voor beperking van het griffierecht. Tot slot voert de griffier aan dat er ook eigenlijk geen sprake was van een gedeeld feitencomplex, omdat de verzoeken wezenlijk van elkaar verschilden, met elk een eigen toetsingskader waarvoor per vennootschap een eigen belangenafweging moest worden gemaakt.

Beoordeling

De rechtbank begint haar beoordeling door het arrest van de Hoge Raad en de parlementaire geschiedenis bij artikel 15 Wbgz erbij te pakken. De rechtbank stelt voorop dat bij meerdere verzoeken in één verzoekschrift het uitgangspunt is dat voor elk verzoek afzonderlijk griffierecht wordt geheven, tenzij er sprake is van een direct verband tussen de verzoeken. Ter beantwoording van de vraag wat 'direct verband' betekent, tekent de rechtbank uit het arrest ECLI:NL:HR:2016:1515 op dat enkel *samenhang* tussen de verzoeken niet voldoende is. Een direct verband vereist méér gemeenschappelijkheid tussen de verzoeken, zoals bijvoorbeeld, zo schrijft de rechtbank, een gedeeld feitencomplex en gezamenlijke behandeling van de verzoeken.

De rechtbank vindt de argumenten van de raadsman van verzoekers dus naar hun aard wel valide. Een gedeeld feitencomplex en een gezamenlijke zitting en beschikking betekenen niet (alleen) dat het verzoekschrift minder bewerkelijk is, maar duiden (ook) op een relevant inhoudelijk verband tussen de verzoeken.

Wel ziet de rechtbank een verschil tussen het verzoek om een algemene afkoelingsperiode namens alle twaalf vennootschappen (enerzijds) en (anderzijds) de verzoeken ex artikel 42a Fw (vijf vennootschappen) en de verzoeken om gelegde beslagen op te heffen (drie vennootschappen). Terwijl de afkoelingsperiode voor alle twaalf vennootschappen op exact hetzelfde feitencomplex is gebaseerd en een gezamenlijk doel dient (rust creëren), betreffen de andere verzoeken steeds de rechtsverhouding tussen een individuele vennootschap en een individuele derde, waarbij steeds op specifieke gronden om een interventie door de rechtbank

wordt gevraagd.

De rechtbank beslist daarom dat voor ieder van de vijf verzoeken ex artikel 42a Fw en voor het opheffen van de drie beslagen afzonderlijk griffierecht moet worden betaald. In totaal dus acht keer € 688.

Het voor de algemene afkoelingsperiode verschuldigde griffierecht (één keer € 688) wordt door de rechtbank geacht inbegrepen te zijn in het griffierecht voor de verzoeken tot het opheffen van een beslag. Hiertoe neemt de rechtbank in aanmerking dat het opheffen van een gelegd beslag een afkoelingsmaatregel uit artikel 376 Fw is, die binnen het kader van de algemene afkoelingsperiode kan worden gevraagd (art. 376 lid 2 sub b Fw).

Wenk

De invoering van de WHOA bracht voor de Nederlandse rechtbanken een flinke uitvoeringsuitdaging met zich mee. Door inrichting van een speciale WHOA-pool van rechters, die zich gezamenlijk op de komst van de WHOA hebben voorbereid en landelijk worden ingezet om (arrondissementsoverschrijdend) alle WHOA-zaken te behandelen, is snelle specialisatie en consequente wetstoepassing gewaarborgd. Er is een eigen procesreglement voor Whoa-zaken. Ook voor de griffierechtenheffing hebben WHOA-verzoeken hun eigen logica.

In het artikel “WHAO: hoe zit het met het griffierecht?” in *TvI* 2021/48 (p. 366) schreef een van de rechters uit de WHOA-pool: 'Het griffierecht is verschuldigd per verzoek en niet per verzoekschrift. Het loont dus niet om meerdere verzoeken te comprimeren in één verzoekschrift; de alerte griffier zal griffierecht in rekening brengen voor elk afzonderlijke verzoek. Ook per entiteit dient een apart verzoek te worden ingediend, zo volgt onder meer uit het vonnis van de rechtbank Noord-Holland van 19 februari 2021 (Jurlights).'

Het komt regelmatig voor dat een groep van gelieerde vennootschappen een WHOA-sanering aanvangt en in dat kader verzoekschriften worden ingediend die de hele groep betreffen. Denk bijvoorbeeld aan een verzoek tot het afkondigen van een afkoelingsperiode voor de hele groep zoals in de zaak hierboven, of een verzoek tot het aanwijzen van een herstructureringsdeskundige voor een hele groep. In zulke gevallen kunnen er net zoveel griffierechtennota's binnenkomen als het aantal vennootschappen dat het verzoekschrift betrof. Zo'n verveelvoudiging van griffierechten ligt in dergelijke gevallen echter niet voor de hand. Artikel 15 lid 1 Wgbz bepaalt immers: 'Van partijen die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende conclusies nemen of gelijklopend verweer voeren, wordt slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht geheven. Hetzelfde geldt voor verzoekers en belanghebbenden die bij dezelfde advocaat of gemachtigde verschijnen en gelijklopende

verzoekschriften of verweerschriften indienen.' In de wet staat niet dat deze bepaling buiten toepassing blijft als het om WHOA-verzoekschriften gaat.

De eerste keer dat verzet werd gedaan tegen multiplicatie van griffierechtennota's omdat een WHOA-verzoek betrekking had op een groep (althans: een minigroepje van twee gelieerde vennootschappen) terwijl de ingediende verzoeken verband met elkaar hielden, werd dat verzet afgewezen onder verwijzing naar het citaat uit het artikel in *TvI* 2021/48: Rechtbank Midden-Nederland 10 mei 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:2139, r.o. 3.4.

Het citaat uit het artikel in *TvI* 2021/48 dient echter te worden gelezen met oog voor zijn context. In het licht van HR 8 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1515, r.o. 3.3.3 (en de parlementaire geschiedenis waar aldaar naar wordt verwezen) is het uiteraard correct dat zeer uiteenlopende verzoeken niet plots één verzoekschrift worden voor de griffierechtenheffing, louter doordat zij in hetzelfde tekstdocument worden gezet en samen in dezelfde envelop naar de rechtbank gaan. Wouters wijst er in het *TvI*-artikel dus terecht op dat slimmigheidjes met de documentopmaak niet zullen lonen. Maar een *inhoudelijk* gelijkkluidend verzoek namens meerdere verzoekers (of met betrekking tot meerdere verweerders) is wel degelijk één verzoek.

Bij de opmerking van Wouters dat uit de Jurlights-uitspraak volgt dat 'per entiteit een apart verzoek [dient] te worden ingediend' moet worden bedacht dat de desbetreffende overweging in de Jurlights-uitspraak niet over de griffierechtenheffing ging, maar over de vraag of een groep van vennootschappen één gezamenlijk – als het ware: 'geconsolideerd' – akkoord kan aanbieden en of dat vervolgens als één overkoepelend groepsakkoord kan worden gehomologeerd. Het antwoord van de rechtbank '[...] dat per vennootschap een afzonderlijk akkoord wordt aangeboden, waarbij de vennootschappelijke identiteit en gescheiden vermogens worden gerespecteerd' ziet op de inhoudelijke onmogelijkheid van een geconsolideerd akkoord en kan niet zonder meer richtinggevend worden geacht voor de griffierechtenheffing – zeker niet voor andere soorten verzoeken dan homologatie.

De uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland onder verwijzing naar het *TvI*-artikel van Wouters kon dus nuancering gebruiken. Die begint nu te komen. De hierboven samengevatte beschikking van de rechtbank Noord-Nederland is de tweede gepubliceerde uitspraak waarin verzet tegen de griffierechtenheffing op grond van artikel 15 lid 1 Wgbz slaagt. Zie voor een eerder voorbeeld: Rechtbank Zeeland-West-Brabant 12-01-2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:8648, INS 2024-0199.

I.F.M. Lakwijk, februari 2025

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 20-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:210

Zaaknummer: C/17/195750 / HA RK 24/37

Rechters: M.C. Groenewegen

Advocaten: V.H.B. Kruit

Wetsartikelen: 29 Wgbz, 19a Wgbz, 15 lid 1 Wgbz, 376 Fw en 42a Fw

RECHTSPRAAK

WHOA: homologatie akkoord sportvereniging

Het akkoord van een sportvereniging wordt gehomologeerd. Het is niet zo dat obligatiehouders zijn benadeeld doordat gelden die zij hebben verstrekt voor de aanschaf van een blaashal nu ten goede komen aan ABN Amro.

De rechtbank Rotterdam heeft op 21 januari 2025 een aangeboden WHOA-akkoord gehomologeerd. Verzoekster is een sportvereniging met volledige rechtsbevoegdheid. Zij telt circa 2.450 leden.

Op 8 mei 2024 heeft verzoekster een startverklaring voor een besloten akkoordprocedure buiten faillissement ingediend. Verzoekster meent dat haar financiële problemen het gevolg zijn van een meer dan tien jaar voortdurende te grote schuldenlast die is ontstaan door de bouw van een nieuw sportcomplex en structureel te grote uitgaven met betrekking tot topsport. In verband met urgent onderhoud is de situatie nu problematischer geworden.

Verzoekster heeft haar liquidatiewaarde op € 238.840 laten vaststellen, tegenover een reorganisatiewaarde van € 1.322.000.

Op 11 oktober 2024 heeft verzoekster een akkoord aangeboden aan haar schuldeisers. Er zijn twee klassen. ABN Amro Bank (klasse 1, geseceureerd) heeft samen met nog 73,30% van de concurrente schuldeisers (klasse 2, ongesecureerd) voor het akkoord gestemd. De schuldeisers die onder het akkoord vallen, ontvangen allen 74% van hun vorderingen, wat voor ABN Amro Bank neerkomt op een bedrag van € 226.222 (dit is minder dan de waarde van haar zekerheden) in drie jaarlijkse termijnen en voor klasse 2 op een bedrag van € 1.154.228,32 in negen jaarlijkse termijnen. Nu ten minste één klasse voor het akkoord heeft gestemd kan verzoekster op grond van artikel 383 lid 1 Fw in het verzoek worden ontvangen.

Verzoekster verkeert in een toestand waarin het redelijkerwijs aannemelijk is dat zij met het betalen van haar schulden niet zal kunnen voortgaan. Het akkoord en de bijlagen bevatten de in de wet voorgeschreven informatie, waarmee de stemgerechtigden een geïnformeerd oordeel kunnen vormen. Zij hebben nadere informatie kunnen verkrijgen en zijn tevens op de

juiste wijze in kennis gesteld van het akkoord en de dagbepaling van de behandeling van het homologatieverzoek. Daarbij hebben zij voldoende bedenktijd gehad.

Verzoekster heeft – anders dan de hoofdregel van artikel 374 lid 3 Fw voorschrijft – de vordering van ABN Amro Bank niet gesplitst in een gezekeerd en concurrent deel. Dit mag ook, omdat voldoende aannemelijk is gemaakt dat daarmee geen verandering is ontstaan in de verdeling van de waarde die met het akkoord wordt gerealiseerd.

De nakoming van het akkoord is voldoende gewaarborgd, nu de nakoming wordt voldaan uit de toekomstige kasstromen van de vereniging en deze geen nieuwe financieringen zal aangaan. Er zijn bovendien geen redenen om aan te nemen dat het akkoord door bedrog, door begunstiging van een of meer stemgerechtigden, of met behulp van andere oneerlijke middelen tot stand is gekomen.

Een deel van de schuldeisers met bezwaren, die middels obligatieleningen een blaashal hebben gefinancierd, geeft aan dat het akkoord meebrengt dat de door hen ten behoeve van de blaashal bijeengebrachte gelden nu worden aangewend ter aflossing van andere schulden, waardoor de ABN Amro Bank ten onrechte een gunstigere positie heeft.

De rechtbank stelt echter dat het pandrecht van ABN Amro Bank op de eerder verwoeste blaashal meebrengt dat zij een pandrecht verkreeg op de verzekeringspenningen die daarvoor in de plaats kwamen en dat zij tevens een pandrecht op de nieuwe blaashal heeft. Hierdoor zou ABN Amro Bank zich in geval van faillissement op de blaashal en overige inventaris kunnen verhalen.

De rechtbank ziet geen aanleiding om bij de beoordeling te betrekken hoe de obligatieleningen tot stand zijn gekomen en of daarbij voldoende duidelijke informatie werd verstrekt.

Geen van de stemgerechtigden heeft een beroep gedaan op de afwijzingsgronden uit lid 3 en lid 4 van artikel 384 Fw. Ook zijn er geen algemene afwijzingsgronden als bedoeld in artikel 384 lid 2 Fw aanwezig. De rechtbank homologeert daarom het aangeboden akkoord.

D.R.C. Smit, februari 2025

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:1567

Zaaknummer: C/10/691621 FT HO 24/1841

Rechters: J.H. Steverink, P.J. Neijt en M. Aukema

Advocaten: F.B. Bosvelt en A.M. Mennens

Wetsartikelen: 374 Fw, 383 Fw en 384 Fw

RECHTSPRAAK

Wetenschap van bestuurder kan niet zonder meer toegerekend worden aan echtgenote. Peeters/Gatzen-vordering wordt niet toegewezen

De ex-vrouw van de bestuurder van Quanova B.V. heeft via een ABC-transactie aandelen overgenomen in dochtervennootschappen van Quanova. Schuldeisers zijn hierdoor benadeeld, omdat bij de eerste transactie de koopprijs werd verrekend. De vrouw was bij deze transactie echter niet betrokken en was hiervan ook niet op de hoogte. Zij heeft daarom niet onrechtmatig gehandeld tegenover de gezamenlijke schuldeisers. De curator stelt wel met succes dat 50% van een vergoeding voor de overdracht van een economisch eigendom toekomt aan de bestuurder. Dit betekent dat de curator zich hierop kan verhalen, nu de bestuurder in eerste aanleg aansprakelijk is gehouden voor het boedeltekort.

Op 8 februari 2022 is Quanova B.V. failliet verklaard. De curator in dat faillissement heeft de middellijk bestuurder van failliet in rechte aangesproken op grond van artikel 2:248 BW. In eerste aanleg is de aansprakelijkheid van de bestuurder voor het boedeltekort vastgesteld. Tegen dat vonnis loopt een hogerberoepsprocedure. De curator heeft ook de (inmiddels) ex-vrouw van de middellijk bestuurder (en twee aan haar gelieerde vennootschappen) aangesproken.

In de eerste plaats heeft de curator de ex-vrouw en de vennootschappen aangesproken op grond van onrechtmatige daad – een *Peeters/Gatzen*-vordering. Het onrechtmatig handelen zou erin bestaan dat de gedaagden onrechtmatig de aandelen verkregen in de 100% dochteronderneming van failliet en dat zij onrechtmatig bedrijfsactiviteiten van de failliet zouden hebben overgenomen. De rechtbank wijst deze vordering af. De verkoop van de aandelen vond plaats via een ABC-constructie waarbij de aandelen eerst onder verrekening van de verkoopprijs aan de moedervernootschap van failliet werden verkocht. Daarna werden

de aandelen doorverkocht aan een van de vennootschappen van de ex-vrouw. Ten aanzien van de eerste transactie – die in beginsel benadelend is wegens de verrekening van de koopsom – oordeelt de rechtbank dat de ex-vrouw en haar vennootschappen daarbij niet betrokken zijn geweest. De rechtbank oordeelt verder dat niet is komen vast te staan dat de ex-vrouw wist van de ABC-constructie en ook niet dat zij wist dat een faillissement van Quanova aanstaande was. De wetenschap van de bestuurder als (toen nog) echtgenoot kan niet aan de ex-vrouw worden toegerekend.

Wat betreft het vermeende overnemen van de activiteiten van failliet oordeelt de rechtbank dat de curator zijn vordering onvoldoende heeft onderbouwd. Het is niet duidelijk geworden welke activiteiten zouden zijn overgenomen, anders dan dat het zou gaan om 'overeenkomsten' terwijl de curator ook stelde dat overeenkomsten door failliet al waren ondergebracht in haar dochtervennootschap. Dat de website en handelsnaam van Quanova gelijkenissen vertonen met die van een van de vennootschappen van de ex-vrouw, is ook onvoldoende om te concluderen dat er sprake is geweest van een overname.

In de tweede plaats heeft de curator geageerd tegen een vaststellingsovereenkomst op grond waarvan aan de ex-vrouw een bedrag van € 460.000 zou worden betaald voor de overdracht van de economische eigendom van een onroerende zaak. De curator heeft gesteld dat het voornoemde bedrag toe zou komen aan de bestuurder, al dan niet voor de helft, zodat de curator zich op het bedrag dat aan de bestuurder toekomt zou kunnen verhalen voor zijn vordering wegens kennelijk onbehoorlijk bestuur. De rechtbank oordeelt dat simpelweg niet is afgesproken dat de bestuurder het volledige bedrag toekomt en daarmee is zijn primaire vordering op dit punt niet toewijsbaar.

De rechtbank volgt de curator wel in zijn subsidiaire vordering dat de ex-vrouw aanspraak maakt op de helft van de in de vaststellingsovereenkomst opgenomen vergoeding. Nu de bestuurder en de ex-vrouw gezamenlijk het overgedragen economisch eigendom hadden, overweegt de rechtbank dat de bestuurder ook aanspraak zou kunnen maken op 50% van de vergoeding voor de overdracht van dat economisch eigendom. De ex-vrouw heeft geen feiten of omstandigheden aangevoerd dat een afwijkende verdeling tussen haar en de bestuurder zou zijn afgesproken. Dat het bedrag volledig betaald zou worden op de rekening van de ex-vrouw is dus niet meer dan een afspraak over de betaling aan de bestuurder en de ex-vrouw gezamenlijk. Dat de ex-vrouw ongerechtvaardigd verrijkt zou worden als zij 50% van de bedoelde vergoeding zou ontvangen omdat de failliet gedeeltelijk voor de economische eigendom van het onroerend goed zou hebben betaald, is onvoldoende gebleken. De vordering op dit punt van de curator wordt dan ook afgewezen. De bestuurder en de ex-vrouw maken beiden aanspraak op 50% van de vergoeding van € 460.000.

W.T.N. Vlasveld, februari 2025

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 08-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:82

Zaaknummer: C/05/430273 / HZ ZA 24-14

Rechters: M.M.K.J. Steketee, E. Schippers en Rechter W.E. van Spanje

Advocaten: B.B.P.J.M. Derks en Advocaat G.A. de Boer

Wetsartikelen: 6:162 BW en 2:248 BW

RECHTSPRAAK

Interne bestuurdersaansprakelijkheid en verlenging verjaringstermijn

De curator vordert betaling van het boedeltekort van een bestuurder op grond van artikel 2:9 BW. Het hof volgt het oordeel van de rechtbank grotendeels en acht de bestuurder aansprakelijk. Met name betalingen aan aan hem gelieerde vennootschappen verricht zonder acht te slaan op het belang van de vennootschap bij een te sluiten schuldeisersakkoord wordt hem aangerekend.

In deze uitspraak oordeelt het Hof Amsterdam dat de bestuurder persoonlijk aansprakelijk is, waarbij de schade van de vennootschap nagenoeg gelijk is aan het boedeltekort. De bestuurder is op zodanige wijze zijn eigen gang gegaan en heeft betalingen verricht aan aan hem gelieerde vennootschappen dat hem een ernstig persoonlijk verwijt valt te maken. Het hof volgt hierbij de uitspraak van de rechtbank, die in het tussenvonnis en het eindvonnis al vaststelde dat de bestuurder door het verrichten van selectieve betalingen de belangen van de vennootschap aanzienlijk heeft geschaad en daarmee de kans op een te sluiten schuldeisersakkoord, waarbij de instemming van de Belastingdienst cruciaal was, in het gedrang heeft gebracht.

De vennootschap faillieerde op 5 maart 2019. Een natuurlijk persoon was sinds 20 juni 2011 bestuurder en had tevens belangen in verschillende gelieerde ondernemingen. Eind 2014 en begin 2015 heeft de vennootschap diverse betalingen verricht aan deze gelieerde ondernemingen. Deze betalingen, alsmede latere transacties, zijn verricht in een periode waarin er reeds afspraken waren gemaakt met de Belastingdienst. In die afspraken was bepaald dat, zolang de gesprekken met de fiscus liepen, er geen betalingen aan gelieerde partijen mochten plaatsvinden. Bovendien werd met een koopovereenkomst van 17 december 2014 en de daarop volgende overdracht van activa aan ITON beoogd dat de vennootschap haar schuldenlast zou kunnen reduceren door middel van een schuldeisersakkoord, waarbij onder meer de instemming van de Belastingdienst noodzakelijk was. De curator stelt ten slotte nog dat verschillende bedragen die ten laste van de vennootschap zijn gekomen eigenlijk rekeningen van de bestuurder waren.

Het hof overweegt dat de bestuurder door het schenden van de expliciete afspraak met de Belastingdienst (die de bestuurder eerst na het nemen van grieven heeft betwist) op eigen initiatief heeft gehandeld zonder acht te slaan op de belangen van de vennootschap. In zijn verweer voerde de bestuurder aan dat hij gerechtvaardigd mocht verwachten dat hij op basis van de koopovereenkomst de twee termijnen van € 90.000 van ITON zou ontvangen en dat daarmee het insolventierisico zou worden afgewend. Het hof verwerpt deze stelling, daar de bestuurder had moeten anticiperen op tegenvorderingen van ITON. De tegenvorderingen hadden onder meer betrekking op posten als onbetaalde vakantietoeslag, achterstallige pensioenpremies, 'strippenkaarten' en een huurkoopcontract. De bestuurder had volgens het hof begin 2015 ervoor moeten zorgen dat de binnen de vennootschap beschikbare middelen ook daadwerkelijk beschikbaar bleven voor een akkoord. In geen geval valt te rechtvaardigen dat door zijn handelen de aan hem gelieerde ondernemingen aanzienlijke betalingen hebben ontvangen, terwijl de belastingschuld onbetaald is gebleven. Daarvan treft hem persoonlijk een ernstig verwijt.

De bestuurder slaagt echter deels in zijn grief die ziet op verjaring van vorderingen. Het hof volgt in beginsel de regel dat voor een vordering van een vennootschap op een bestuurder, zoals neergelegd in artikel 3:321 (d) jo. artikel 3:320 BW, de verjaringstermijn niet afloopt maar wordt verlengd tot zes maanden na het defungeren van de bestuurder – in dit geval vanaf de dag na het faillissement van de vennootschap. Op grond van de reguliere verjaringsregels zou de vordering met betrekking tot de betaling aan een derde voor een gelieerd bedrijf op 8 juli 2019 hebben moeten worden ingesteld en die betreffende het voorschot voor de borg van een nieuw pand op 24 oktober 2019. Het hof volgt de curator niet in de stelling dat de vorderingen al bij dagvaarding van 24 april 2019 zijn ingesteld. Daar worden ze genoemd, maar de vordering zoals die in de dagvaarding is ingesteld, is enkel gebaseerd op bestuurdersaansprakelijkheid en er wordt schade op te maken bij staat gevorderd. De vorderingen zijn ingesteld bij de akte wijziging eis op 16 september 2020. Ondanks verlenging van de verjaringstermijn zijn deze vorderingen te laat ingesteld.

Het hof concludeert dat de bestuurder eigenhandig heeft gehandeld en daarbij in strijd met de gemaakte afspraken de instandhouding van de vennootschap heeft ondermijnd. Zijn verweer dat hij op een positieve financiële uitkomst mocht rekenen, wordt afgewezen. Het hof vernietigt het eindvonnis slechts voor wat betreft de verjaarde vorderingen. Materieel maakt dit voor de vordering geen verschil, nu de door de vennootschap geleden schade gelijk is aan het boedeltekort. Doordat enkele andere vorderingen niet zijn toegewezen, wordt het boedeltekort verminderd met een lager schadebedrag dat op andere gronden moet worden betaald.

J.E. van Nuland, februari 2025

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:130

Zaaknummer: 200.307.169/01

Rechters: M.M.M. Tillema, J.M. van den Berg en C.S. Schillemans

Advocaten: M.A. Visser en M.A. Nijhuis

Wetsartikelen: 2:9 BW